

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápary, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron fogadja.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

A kereskedelmi szakoktatás.

Hajnal Dávid dr. értekezése a kereskedelmi iskolai tanárok kongresszusán.

II.

A kereskedelmi tevékenységnek az iskolára fontos részét, a kereskedelmi szellemnek megnyilvánulását, a kereskedelem különböző válfaját és azoknak egymáshoz való viszonyát, minnek megismerése a jelen közgazdasági állapotnak egységes hű képét eredményezi, sehol sem találjuk annyira összpontosítva, mint a kereskedelmi és iparkamarákban, a gazdasági érdekek képviselőitere rendelt közintézményben. Kereskedelmi életünk fejlődésével mindinkább nagyobb jelentőségre emelkedik a kereskedelmi kamarai intézmény és műveltebb városok kereskedelmi kamaráiban ma már magasabb színvonalú szellemi élet honosult meg és országszerte észlelhető a törekvés, hogy a kamarai intézmény kifejlesztessék, hogy az eddigénél még szélesebb alapra fektessék működésüket és hogy a közgazdasági élettel összefüggő összes ügyeket vonják tevékenységük körébe. Ezen intézmény lehetne azon eszköz, mely a legmegfelelőbbben tudná kiegészíteni a tanácsnak határozatát az iskolák mellé felállítandó szaktanácsról és pedig oly módon, hogy adjunk alkalmat a kereskedelem szellemi munkáit nevelő kereskedelmi iskolai tanároknak, hogy mint a kereskedelmi- és iparkamara tagjai közvetlen forrásból értesüljenek a gyakorlati kereskedelem szövevényes életéről. Hallgassa meg a tanár a kereskedőt, mikor fesztenül, nem kényszerű tudakossággal, saját kereskedelmi érdekeiktől hajtva nyilatkozik a kereskedelmi jelenségekről, mikor a saját hivatásának világából merített argumentumokkal helyesel vagy elítél kereskedelmi közintézményeket. Tudjuk meg a kereskedelem végrehajtó közegeitől közvetlenül, mily hatását várják az önálló vámterületnek; mik a nézetei a külfölddel kötendő szerződéseinkről; mily árucikkek fogynak és miért stagnál a kereskedelem valamely ága; miből túlnagy a termelésünk és miből kevés; milyen a munkás helyzete és mily álláspontot kell a munkáskérdéssel szemben elfoglalnunk; mikben látja nyilvánulni a kivándorlás hatását és mik csökkentésének eszközei; mily intézkedéseket tart üdvösnek a hazai ipar pártolása érdekében, mik közlekedési viszonyaink hiányai, mik kereskedelmünk fejlődésének eszközei, szóval mindazoknak a lokális és országos érdekű kérdéseknek tárgyalását és megvitatását, melyeknek összessége alkotja a kereskedelmet, melylyel, hogy az életet szolgáljuk, érintkezésbe akarjuk hozni az iskolát.

A kamarák üléseinek egyszerű látogatása és meghallgatása, minthogy az ülések nyilvánosak, nem eredményezné az iskola és élet közti kapcsolatot. A tanár méltóságával nem férhet össze, hogy ott, hol a kereskedők, kik közt sokszor volt tanítványai is vannak, tanácskozássra gyűlnek össze, ott ő kénytelen legyen a karzatnak nem mindig válogatott publikumát képviselni, melynek az elnök a feyelmozgatás hiányosságáért sokszor rendreutasításokkal vagy éppen karzatiüritéssel, értetőbben a kidobásnak kilátásba helyezésével kedveskedni kénytelen.

Ezért és mivel es esetben nem aktív alkotórésze a kamarai testületnek, nem fogna a tanár igazán érdeklődni a kamara tevékenysége

iránt, valamint nem érdeklődött a múltban sem. Már pedig itt nemcsak strikte az ülés meghallgatásáról van szó, hanem az ügyek iránti meleg érdeklődésről, melyre csak es aktív részvétel buzdíthat, de amely csakhamar feloldoztatná azt a jégkérget, mely a teoriák emberét a kereskedelem légkörétől távoltartotta. Lehet, hogy vannak köztünk néhányan, kik talán tanári működésük megkezdése előtt a gyakorlati kereskedelem terén dolgoztak és így ismerkedtek meg a kereskedelmi élet belső titkaival, de valljuk be őszintén és nyíltan, hogy legnagyobb részünk csak könyvből ismeri a kereskedelmet. Ha ellenben mint a kereskedelmi kamarák tagjai alkalmunk lesz a kereskedelmi élet tényleges mivoltával megismerkedni, akkor meg fogjuk azt szeretni, mert csakhamar feltárul előttünk a foglalkozásnak érdekes és vonzó varázsa, melyet átvenni tanítványainkra első kötelességünknek fogunk tartani.

A terv gyakorlati megvalósításának legkövetesebb formája az volna, ha ott, hol kereskedelmi kamara létezik, a kereskedelmi iskolai tanárok a kamaráknak rendes tagjai lehetnének. A rendes tagság kivívása nehézségekkel járna, mivel a kereskedelmi kamarákról szóló 1868. VI. t.-cz úgy intézkedik, hogy beltárgyok csak tényleges kereskedők választhatók. A beltárgy eléréséhez tehát törvényhozói intézkedés volna szükséges. De ha törvényhozó testületünk nem tartaná az ügyet oly jelentékenynek, hogy a cél érdekében a meglevő törvényt oda módosítsa, hogy a kereskedelmi iskolának rendes, végleges tanára hivatalból a kamara rendes tagja lehessen, akkor a levelezői tagság volna a cél érdekében felhasználandó.

Kereskedelmi iskolai tanáraink közül néhányan már ez idő szerint is levelező tagjai valamely kamarának, de ezen címet mint különös megtisztelést és a gyakorlati kereskedelem terén szerzett érdemek jutalmazásaképpen viselik. Az ily érdemek jutalmazására, ha a tanároknak általában a levelező tagsággal kellene beérniük, a kamaráknak valami más megfelelő megtisztelő címet kellene kitalálniok.

Ha ilyképen a kereskedelmi iskolai tanárokat a gyakorlati kereskedelem aktív részeseivé tennők, ezzel áthidaltnak vélném azt az űrt, mely ma a kereskedelmi iskola és gyakorlati élet közt tátong. Igen üdvös szellemi hatása volna ezen intézkedésnek, mert megismernők a sokféle üzletágnak természetrajzát, működésünk városának megvidékének ipari tevékenységét, törekvéseit, annak a vidéknek viszonyát az egész ország közgazdasági állapotához. Csak akkor lenne tudásunknak oly gyakorlati értéke, melyet bátran használhatnánk arra, hogy vele absztrakt tanításunknak életet és értéket adjunk. Ily értelmű tanítás felelne meg igazán az életre nevelő kereskedelmi iskola szellemének, mert nem mulasztanók el soha, hogy a közelből és távolból merített konkrét példák és bizonyítékok felhasználásával az ifjúságban a tettvágyat s a szunnyadó vállalkozó szellemet felkeltsük.

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Teljes érteke szerint méltányoljuk és elismerjük a kereskedők gyakorlati tudását és a szaktanácsbeli intézménnyel fel akarjuk ruházni a kereskedői társadalmat azzal a nagyon megtisztelő joggal, hogy irányadóink, utbaigazítóink legyenek tanítási és nevelési

hivatásunkban; a »quod uni iustum, alteri aequum« igazságánál fogva azonban mi is részt kérünk magunknak az ő munkájukból. Es erős a meggyőződés, hogy kereskedőink nem fognak kárát vallani, ha a kereskedelmi kamarák kapui kinyílnának a tanárok befogadására is. A kamarai intézmény ezáltal az előkelő szellemi erőknél egy egészen új táborával gyarapodnék, mely műveltségénél és buvárkodási hajlamánál fogva új eszmékkel gazdagíthatná közgazdasági életünket.

Nagy nyereséget jelentene ezen újítás közgazdasági irodalmunk számára is, mert e közszereplés közben szerzett ismeretek sűrű impulzusként szolgálnának tanárainknak az irodalmi tevékenységre, miáltal a kamarák falai közt elhangzó sok életrevaló eszme a közgazdasági élet közkinésévé válnék.

Hogy a tanár a gyakorlati kereskedelmi élet számára valóban értékes munka kifejtésére alkalmas, nemrég váltotta be az ország egyik igen előkelő kereskedelmi testülete. A szegedi kereskedelmi- és iparkamara volt ez, mely kiváló és nagytehetségű titkárnak elhalálozása után ezen diszes és felelősségteljes állást az iskola egy munkására ruházta, bizalommal téve le kezébe a kamara ügyeinek szellemi vezetését.

A szegedi kamara ezen dicséretes uttörésével jobb véleményre hozhatta mindazokat, kik az iskola emberében eddig csupán a szürke theoretikust látták, de egyuttal erős fegyvert is adott kezünkbe tervünk keresztüvitelére.

Fogjunk kezét, mélyen tisztelt kartársak és ne riadjunk vissza a nehézségektől ezen terv megvalósítására, mert ez lenne — szerintem — a közgazdasági szellem mélyítésének hathatós módja, az út, mely az iskola és élet közvetlen érintkezéséhez vezetne és egy szerszind a tanárok társadalmi emelésének eszköze és továbbképzésüknek örök forrása.

LEGUJABB.

Táviratok és telefon-hírek.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 20. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnökölt. Az elnöki bejelentések után a Ház folytatta a munkásbiztosításról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

A 10. szakasznál Batthyány Tivadar gróf módosítványt nyújtott be, hogy a vasutások kártalanítására vonatkozó törvényzikk továbbra is érvényben maradjon.

A Ház a szakaszt Batthyány gróf módosításával fogadta el.

A 25. szakasznál Pető Sándor ajánlott módosítást, de Sztéryni József államtitkár ellenezte azt, mire a Ház a szakaszt eredeti szövegezésében fogadta el.

A 27. szakasznál Mezőfi Vilmos a mezőgazdasági és erdőmunkások érdekében ajánl módosítást.

Sztéryni József államtitkár azt javasolja, hogy az egész szakasz töröltessék. A Ház törli a szakaszt.

Ezután vita nélkül elfogadták az egyes szakaszokat egész a 62. szakaszig bezárólag, mire a javaslat tárgyalását megszakították és áttértek az interpellációkra.

Szász József az eladósodott Budapestről, *Nagy György* esikmezei dolgokról és *Bredicsénnu* Koriolán a németborsáni választásról interpellált.

Ezzel az ülés véget ért.

A tanítók fizetésrendezése.

Budapest, febr. 20. *Apponyi* Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter a képviselőház holnapi ülésén benyújtja a tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot. Pénteken választják meg a javaslat előadóját és hétfőn már bizottsági tárgyalás alá kerül a törvényjavaslat.

Az iglói választás.

Igló, febr. 20. Az iglói kerületben ma nagy lelkesedéssel egyhangulag újra megválasztották *Günther* Antal igazságügyi minisztert országos képviselővé. A pánsziáv jelölt az utolsó pillanatban visszalépett. A mandátumot legközelebb küldöttség viszi az igazságügyi miniszternek Budapestre.

Fejérváry báró nyugdíja.

Budapest, febr. 20. A képviselőház zárszámadási bizottságának ma délutáni ülésén *Wekerle* Sándor miniszterelnök előterjesztette a *Fejérváry* Géza báró volt miniszterelnök nyugdíjazására vonatkozó aktákat, amelyekből kitűnik, hogy *Fejérváry* bárónak 54 évi szolgálata van és így a törvény szerint megilleti őt a legmagasabb nyugdíj. Daczára darabontkapitányi alkalmazásának és e minőségben huzott 16.800 korona fizetésének, törvényadta joga van a teljes 16.000 korona miniszteri nyugdíjra is, mert jelenlegi alkalmazása nem állami, hanem udvari tiszttség.

Tragikus halál.

Bécs, február 20. *Rakovszky* Endre császári és királyi kamarás, *Rakovszky* Istvánnak, a képviselőház alelnökének testvérbátyja, *Odillon* Helén bécsi színésznő elvált férje, egy itteni tébolydában *rettenetes örülési roham* közben meghalt.

Kettős halálos ítélet.

Máramarosoniget, február 20. A bíróság a petrovai rablógyilkosság ügyében ma hajnali öt órakor hirdette ki ítéletét, mely szerint *Mihalka* Jánost és *Husz* Ábrahámot rablógyilkosságért *kötél által való halálra*, a többi vádlottat pedig kisebb-nagyobb fegyház-, illetőleg börtönbüntetésre ítélte.

— **Az osztrák választás.** Bécsből jelentik: A hivatalos «Wiener Zeitung» közli a belügyminisztériumnak ez év február 19-én kelt, a reichsrath képviselőháza általános választásának megtartására vonatkozó hirdetményét. A reichsrathi képviselőket Csehországban, Alsó- és Felső-Ausztriában, Salzburgban, Stájerországban, Karintiában, Krajnában, Bukovinában, Morvaországban, Felső- és Alsó Sziléziában, Tirolban, Vorarlbergben, Isztriában, Görzben és Gradiskában, ugyszintén Trieszt városában és kerületében május 14-én választ-

ják. Az esetleg szükségessé váló pótválasztásokat május 23-án tartják meg. Galiciában május 14-én, május 17-én és május 23-án lesz a választás, május 31-én, június 4-én és június 7-én a pótválasztás. Dalmáciában május 14., 15. és 16-án lesz a választás, május 23., 24. és 25-én a pótválasztás. A választások e szerint június 7-én záródnak.

VÁROSI ÜGYEK.

A városi képviselőtestület ülése.

A városi képviselőtestület pénteken este 6 órakor ülést tart a következő napirenddel:

Nyilvános ülés: A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. Jelentések, indítványok és felszólalások. A kormányzó leírata a városi takarékpénztár munkásházainak adómentessége dolgában.

Zárt ülés: A megüresedett tanácsnoki és irodatiszti állás betöltése választás útján, a jelölt bizottság hármas jelölése alapján. A jogügyi bizottság jelentése a villamos vasút nyomtatványai miatt beérkezett felszólalás tárgyában. A tanítók 5 százalékos pótlékának kiutalványozása. Egyéb kisebb ügyek.

A városi állandó bizottság ülése.

A városi állandó bizottság szombaton délután 5 órakor ülést tart a következő napirenddel:

A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. Jelentések, felszólalások és indítványok. Az államvasutak átírata a kikötőben állomásozó rendőrök szaporítása és a vasuti állomáshoz éjjeli szolgálatra kirendelő rendőrök dolgában. A városi hivatalnokok nyugdíjszabályzatának módosítása.

A közegészségügyi bizottság ülése.

A városi közegészségügyi bizottság holnap délután 6 órakor *Grossich* dr. elnökle alatt ülést tart a következő napirenddel: A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. Jelentések, felszólalások és indítványok. A bizottság véleménye *Steinacker* városi képviselőtestületi tag ama felszólalása dolgában, hogy mik azok a körülmények, amelyek a fumei vízvezetékre káros befolyással vannak. Esetleges indítványok.

KÜLÖNFÉLE.

— **A miniszterelnök gyásza.** Budapestről táviratozzák, hogy *Wekerle* Sándor miniszterelnök apósa, *Molnár* István valóságos belső titkos tanácsos, a főrendiház tagja, Zemplén vármegyének husz esztendőn át volt főispánja, ma reggel Sátoraljaujhelyen, életének 82-ik évében meghalt. *Wekerle* Sándor miniszterelnök ma este Budapestről Sátoraljaujhelyre utazott, hogy résztvegyen apósa temetésén.

A haláleset alkalmából *Nákó* Sándor gróf kormányzó a miniszterelnöknek a következő részvétlétviratot küldte:

Nagyméltóságu

Wekerle Sándor miniszterelnök urnak
Budapest.

E perczen értesültem szeretett apósd haláláról. Fogadd kérlek kegyelmes uram legbensőbb és legőszintébb részvétem kifejezését.

Nákó Sándor.

Nákó Sándor gróf kormányzó neje, született *Lipthay* Eszter bárónő szintén táviratban fejezte ki részvétét *Wekerle* Sándor miniszterelnök nejének, apja elhunytá alkalmából.

— **A kormányzó adománya a Fiumei Magyar Körnek.** Abból az alkalomból, hogy *Fráter* Lóránd, a kiváló dalköltő, hegedű- és énekművész *Nákó* Sándor gróf kormányzó meghívására eljött Fiuméba, *Gál* János, a Fiumei Magyar Kör elnöke levélben fölkérte a művészt, hogy a kör házipító alapja javára egy hangversenyen közreműködjek. *Fráter* Lóránd meg is ígérte, hogy adandó

alkalommal *Tarnay* Alajos zongoraművészsel együtt nagybbszabású hangversenyt fog itt rendezni a nevezett czélra. *Nákó* Sándor gróf kormányzó értesülvén a dologról, meghívta *Gál* Jánost, a kör elnökét, hogy a kör ügyeiről tájékozást nyerjen. *Gál* János feltárta a kör anyagi helyzetét, amely bizony rózsásnak semmikép sem mondható és előadta azt is, hogy a házipító alap eddig mindössze 2000 korona. Erre *Nákó* Sándor gróf nyomban 3000 koronát adományozott ez alap javára, amely így 4000 koronára szaporodott. Ma délelőtt *Gál* János elnök vezetésével a körnek egy tiztagu küldöttsége tisztelgett *Nákó* Sándor gróf kormányzónál, hogy megköszönje ezt a szép adományt. *Gál* János lendületes, szép szavakban fejezte ki a kör háláját és köszönetét a nagylelkű adományért, mire *Nákó* Sándor gróf meleg hangon biztosította a kört jóindulatáról, arra buzdítva a tagokat, hogy tartsanak ki továbbra is híven a kör kitűzött nemes czéljai után való törekvésben.

— **Munich Ferencz kitüntetése.** A városháza kis tanácstermében holnap délelőtt 12 órakor *Nákó* Sándor gróf kormányzó át fogja adni *Munich* Ferencz városi főállatorvosnak, a fumei közbégőhid igazgatójának a király által adományozott koronás arany érdemkeresztet.

— **Rendjeladományozás.** A pápa *Bacsics* Antal szusáki borkereskedőnek a Szent Szilveszter-rendet adományozta.

— **Szápáry László gróf tartózkodási helye.** A minap az a hír volt elterjedve, hogy *Szápáry* László gróf eltűnt s ismeretlen helyen tartózkodik. Erre a híresztelésre a hivatalos lapban közzétett idézés adott okot, amelyet *Kardos* József muraszombati lakosnak *Szápáry* László gróf elleni pörében bocsátottak ki. Most a gróf ügyvédje közli, hogy az eltűnéstől szóló hír alaptalan, mert *Szápáry* László gróf orvosi rendeletre Kairóba utazott s pár hónapig ott is marad. — Az eltűnéstől szóló hírre — mint jelentik — okot az szolgáltatott, hogy egy muraszombati kereskedő minden jogos alap nélkül beperelte a grófot s hirdetmény útján tette közzé az idézést. A gróf budapesti jogi képviselője a bíróságnál megtette a szükséges lépéseket a szabálytalan perbehívás és idézés ellen.

— **Carducci emlékének ünneplése Fiumében.** A fumei Társadalomtudományi Kör holnap, csütörtökön este nyolcz órakor emlékünnepet rendez a Fenece-szinkörben a napokban elhunyt nagy olasz költő, *Carducci* Giosuè emlékére. A kör *Romualdi* Romualdo római tanárt hívta meg, hogy *Carducci*ről emlékbeszédet tartson. Az est tiszta bevételét Bolognába küldi a kör a *Carduccinak* állítandó emlékszobor javára. Belépődíj a földszintre és páholyokba 60 fillér. Ülőhely a belépődíjon fölül 60 fillér, páholy 3 korona, karzat 20 fillér.

A Fitharmoniai Társaság és a «Circolo Letterario» tegnap együttes értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy *Carducci* emlékére ünnepi felolvasást rendeznek a városi színházban, amelyre több olasz író is hívnak meg. Ezenkívül memorandumot intéznek a városi képviselőtestülethez, amelyben egy utczának vagy térnek *Carducci* nevére való elnevezését kérik.

— **Elítelt párbajozók.** A királyi tábla az itteni törvényszék ítéletét *Milencich* Lajos és *Manasteriotti* Ödön párbajügyében akként módosította, hogy *Milencichet* egy heti, *Manasteriottit* két heti államfogházra ítélte párbaj vétsége miatt. Az ítélet ellen mind a kettő a Kuriához felebbezték.

— **Közgyűlés.** A fumei munkások hiteleszövetkezete márczius 3-án délelőtt 10 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését a következő napirenddel: Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése. A mérleg bemutatása és a tiszta nyereség hováförditása iránti határozat. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése. Felszólalások és indítványok. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság megválasztása.

— **Angol szén Fiumében.** Az utóbbi időben számos, szénrel megrakott gőzös érkezett Fiuméba, aminek részben az az oka, hogy a magyar államvasut kénytelen volt szükségletének idejében való fedezésére Angliából szén rendelni. Ennélfogva gondoskodni kellett a hajók számára megfelelő kirakodó-helyről. Ez ügyben e hó 15-én és 16-án értekezlet volt itt, amelyen résztvettek az államvasut, a kereskedelmi minisztérium és a tengerészeti hatóság képviselői. Elhatározták, hogy az illető hajók a Baross-kikötőben és a Mária Terézia-mólón vessenek horgonyt és rakodjanak ki.

— **A vasutasok félmillió jutalma.** A minisztertanács, mint ismeretes, e hó 13-án az államvasutak forgalmi, vonatkiserő és állomási személyzete részére 500,000 koronát szavazott meg, jutalmazni akarván azt a nehéz szolgálatot, melyet e télen teljesítettek. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter tegnap már utasította az államvasutak igazgatóságát, hogy az összeget mielőbb ossza szét.

— **Harmadik osztály a gyorsvonatokon.** A kereskedelmi minisztérium a tavaszi menetrend megállapításánál teljesíteni óhajtja azt a régi kívánságot, hogy a gyorsvonatokon is legyen harmadik osztály. Részben teljesülni is fog ez az óhajlás, amennyiben Budapest—Szombathely közt gyorsvonat-közlekedést létesít, úgy hogy a vonat Budapestre érkezése és Szombathelyre való visszaindulása közt hetedfél óra idő lesz, amit az utasok Budapestben tölthetnek. Ezen a vonaton, amely óránkénti 90 kilométer gyorsasággal fog közlekedni, harmadosztályu kocsik is lesznek rendszeresítve.

— **A Norddeutscher Lloyd osztálya.** Brémából táviratozzák: A Norddeutscher Lloyd igazgatóság tegnap ülésén elhatározta, hogy az 1906. évre 8½%-os osztalékot fognak javaslatba hozni. A tiszta nyereség 12,290,000 márka.

— **Hajók forgalma.** A fiumei kikötőbe érkezett a «Hans Tavsén» dán gőzös Klaaborg kapitány parancsnoksága alatt Hamburgból. — Elindult a «Toro» olasz gőzös Spano kapitány parancsnoksága alatt Triest érintésével Cataniába; a «Nippon» osztrák gőzös Cobol kapitány parancsnoksága alatt Triestbe; a «Medea T.» osztrák gőzös Desulovich kapitány parancsnoksága alatt Triestbe; a «Rakóczi» Adria-gőzös Marseilleba.

Az Adria-társaság hajóinak forgalma: **Érkezett:** «Mátyás király» február 20-án Nápolyból Génúába. — **Elindult:** «Adria» febr. 20-án Cataniából Reggioba; «Rakóczi» február 20-án Fiuméből Marseilleba; «Szápáry» febr. 20-án Cataniából Maltába; «Tisza» febr. 20-án Triestből Fiuméba.

KÖZGAZDASÁG.

— **Liszt kivitelünk Fiumén át.** A múlt év december havában Fiumén keresztül 80,008 métermázsas liszt ment ki külföldre, holott 1905. december havában 84,786 métermázsát vittek ki. Egész évi liszt kivitelünk Fiumén keresztül 1,062,788 métermázsát tett ki; 158,847 métermázsával többet, mint 1905-ben, ami 17,52%-os emelkedésnek felel meg. A legfontosabb kiviteli országokba a liszt kivitel a következőképpen alakult:

	1906. december havában	
	budapesti	vidéki
	malmok	
Osztrák kikötők	16,134	16,322
Hamburg	4	—
Olasz	3,842	5,187
Francia	8,124	1,310
Belga	1,292	3,014
Holland	2,250	7,252
Angol	6,123	2,260
Indiai	539	—
Brazíliai	4,267	—
Egyéb	1,775	313
Összesen méterm.	44,350	35,658

	1905. december havában	
	budapesti	vidéki
	malmok	
Osztrák kikötők	183,034	194,968
Hamburg	318	—
Olasz	52,121	57,754
Francia	61,020	8,069
Belga	15,412	5,972
Holland	27,744	35,204
Angol	269,529	50,450
Indiai	6,730	299
Brazíliai	77,844	3,994
Egyéb	10,942	1,384
Összesen méterm.	704,694	358,094

Az összkivitel 68,30%-a e szerint a budapesti malmoké, a vidéki malmok csak 31,70%-kal részesedtek. 1905-ben a budapesti malmok részesedése 71,25% volt és a vidéki malmokra csak 28,73% esett. Vasuton 1906. december havában Fiuméba 127,354 métermázsas liszt érkezett, 1905. december havában 102,926 métermázsas; az egész évben 1,132,225 métermázsas az 1905. év 1,054,332 métermázsája ellenében. Triestbe az 1906. évben 264,129 métermázsas, az 1905. évben 263,692 métermázsas magyar liszt érkezett.

Itt közöljük Magyarország 1906. évi egész liszt kivitelének statisztikáját is métermázsákban, összehasonlítva a múlt évvel:

	1906	1905
Összes liszt kivitel	7,446,166	7,110,567
ebből ment:		
Ausztriába	6,258,994	6,099,698
Angliába	318,940	294,657
Németországba	104,423	136,917
Franciaországba	67,519	70,999
Hollandiába	62,688	34,684
Brazíliába	82,068	69,946
Összes korpakivitel	695,691	378,473
ebből Németországba	419,810	138,422

Ez adatok szerint liszt kivitelünk Ausztriába csak 160,298 métermázsával emelkedett, ami 2,6%-nak felel meg. Ennek oka az az elkészített gitézió, amelyet az osztrák malmok a magyar liszt ellen kifejtettek. Kivitelünk a ványkülföldre majdnem ugyanannyi, mint 1905-ben volt, csak Angliába, Hollandiába és Brazíliába való kivitelünkkel mutatkozik némi emelkedés.

A szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon-száma: 224.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovács Zoltán.
Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.
Kiadótulajdonos:
«Unio» könyvnyomdai műintézet.

Nem kidobott pénz,

hanem határozottan gyümölcsözőtőke az, amit a Scott-féle Emulsio-ért kiadunk, mert a jó, erőteljes egészség mindig többet ér a vagyonnal. A Scott-féle Emulsio a legjobb norvégiai gyógyszerkészítmény, tartalmazza és kizárólag csak ezt a minőséget használják a Scott-féle Emulsio készítésére. A magában sajátos Scott-féle készítmény eljárás 30 éven át gyűjtött tapasztalatoknak és tanulmányoknak az eredménye. Ezen szer rendkívüli hatáserővel bír és ott, ahol betegséget gyógyítani, vagy a betegség pusztító következményeit kell leküzdeni, gyors és biztos sikert ér el. A közönséges csukamájolajjal megközelíthetőleg sem lehet oly kedvező, biztos eredményeket elérni, mint a Scott-féle Emulsio-val.

A Scott-féle Emulsio valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL „Dárosi gyógyszerész”
BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCA 34/50.

— **Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f.** —
Kapható minden gyógyszerárban.

BUSSINPIREOLO
FRIOZI PENSIO.
MAGYAR CSALÁDI OTTHON.

Ékszervásárlóknak! A magyar közönség figyelmét felhívjuk **Engelsrath J.** ékszerüzletére, mely cég Fiumében az Adamich-téren (a hajóállomással szemben) és Abba-ziában az Angolina fürdőpavillonban gazdag raktárt tart Moretti- s egyéb Quarnero-különlegességekben.

A legszebb béli szövetek
selyemben, gyapjában, gazeban

kaphatók

Weiss M.

divatáru üzletében

FIUME, Corso 11. — TRIEST, Corso 9.

Szájpadlás nélküli szabadalmazott

FOGSOROKAT

egy darabból kizárólag készít

FRISCH LEO

ogműterme, az Adamich-tér sarkán Via Lido
2. II. emel. (Rinaldi ház)

naponta d. e. 8—12 és d. u. 2—6,

Minden műtetet **fájdalom nélkül** személyesen végez el.

Foghuzás, arany-ezüst és porcellán-plombirozás.
Aranykoronák; szájpádlás nélküli arany fogsorok; porcellán és arany fogsorok (legújabb). Kaucsuk- és smalt-fogsorok.

Katonatisztek, állami és vasuti tisztviselők jelen-ékeny mérséklésben részesülnek.

BOROTVA FELESLEGES!
Rasol kés nélkül borotvál!

H ki pénzt akar megtakarítani, a ki időt akar megtakarítani, a ki nem akarja magát borbajnak kitenni.

az RASOL-lal

borotválkozik.

Egészséges! Kellemes! Olcsó!

Egy kgr. ára 30-szori borotválkozáshoz 2 K 40 fillér. Vidékre 3 K előleges beküldése mellett franko. Utánvétel 20 fillérrel drágább. — Készíti és szétküldi:

RASOL vegyipari vállalat

Budapest, VI. ker., Váci-körut 55. sz.

Kapható minden drogeria és illatszerekkereskedésben.

A világ legjobb szőrvesztője!

RASOLIN

HÖLGYEKNEK AJÁNLATOS!

Egy doboz ára helyben 2 kor., vidékre 2.50 kor. előleges beküldése mellett franko. Utánvétel 20 fillérrel drágább.

Egyedüli készítő:

RASOL vegyipari vállalat

Budapest, VI. ker., Váci-körut 55. sz.

RAKTÁR:

Török József gyógyszerárban, Király-u. 12.
és minden drogeriában.

Hotel és penzió Plesch

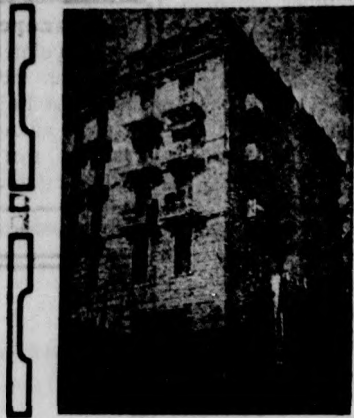
ABBAZIA.

Reichsstrasse (azelőtt villa Thaller).
Minden szobából kilátás a tengerre. Olvasó, étkező és zeneterem. Villanyvilágítás, fürdők a házban. Kifőző konyha. Napi ellátás szobáért 7 koronától feljebb.

KOVÁCS-BRUN K. EMIL

Rudovits penziója

A Művészi központján, a Curparkkal szemben.
Déli fekvés. Lift. Fürdők a házban.
Az előkelő magyarság találkozó helye.
Minden kényelem!
TELEFON 23. SZÁM.

Bristol szálló

Abbazia.
Nagy kávéház és étterem.
Modern kényelem. — Mérsékelt árak.

Fővárosi

Orfeum-társulat

tart előadásokat ma és mindennap a
De la Ville szálloda
éttermében.

Csak elsőrangú fővárosi és
külföldi erők fellépte.

Naponta 3 kacagató bohózat.
Kezdeté este 8 órakor.

Becsés pártfogásért esedeznek
Blumau és Steinau
igazgatók.

Szálloda és Penzió

LACKNER

ABBAZIA, Reichsstrasse.
Gyönyörű tengeri kilátás majdnem minden szobából.

Magyarok kedvencz lakhelye.
Olcsó árak.
Előzékeny és pontos kiszolgálás.
Fürdő a házban.
= Villanyvilágítás. =

„De la Ville“

Szálloda, Kávéház és Étterem.

Az átutazó
és a helybeli magyarság
találkozó helye.

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányprimás
minden nap játszik.
Kőbányai és pilseni östorrásli sörkimérés.
Számos látogatást kér
Szentgyörgyi Ferencz,
a „De la Ville“ szálló, kávéház és étterem
tulajdonosa.

Abbazilában Magyar Otthon

Villa „Juliana“

Minden kényelemmel ellátott, gyönyörű fekvésű
parkírozott pensió egyesek és családok részére.
Minden szobából kilátás a tengerre.
Kifőző magyar konyha.
Rendkívül mérsékelt árak.

Hirdetések

felvétetnek a
kiadóhivatalban
Fiume (Adria palota).

Pension Pilsner-Hof

Abbazia.
Pensió, napi teljes ellátással
6 koronától feljebb.
Kifőző kőser konyha.
Szobák és étkezés étlap szerint
is jutányosan számíttatnak.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs-
keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.
VÉDJEGY.

Különlegesség
fénykeményítő
táblácskákban.
A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Ki akar pénzkölcsönt?

Törlesztéses kölcsön
rendezheti mindenki több tételű drága kamatu adósságait.
Közvetítünk
4%, mellett kölcsönöket földbirtokra 300 koronától kezdve
10—75 évre.
Törlesztéses kölcsönt
házakra 10—50 évi visszafizetésre.
Személyhitelt
katonatiszteknek, magánosoknak, kezesrel és anélkül.
Tisztviselő kölcsönt
10—25 évi időtartamra kötelezvény ellenében.
Budapesti Hitelforgalmi Intézet
Kerepesi-ut 69. — Válaszbélyeg.

Leder S. czipőüzlete
VIA GOVERNO 11 (Corso), A VINC. DE DOMINI-UTCA SARKÁN.
Nagy választéku, magyar gyártmányu legkitűnőbb
férfi-, női- és gyermek czipők
minden árban.
Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul eszközöltetnek.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának

(Gyár Budapest-Kőbánya).

fiumei főraktára.

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226.

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palaczkot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palaczkot tartalmazó eredeti ládában.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárúsító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pralongato. — A „Salamon“-féle cukrászda, tulajdonos: Bardola V.

Mindenkor friss csapolás

a Bonavia szállóban, tulajdonosa: Scala Ferdinánd; a Sorko-féle vendéglőben, a községi takarékpénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10. és a New-York kávéházban, Corsia Deák.

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.